Dosarul nr.2-10853/22
2-22072361-12-2-24052022

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

08 aprilie 2024 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Andrei Ojoga
Grefier Adrian Plugaru

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bogdat Țîrdea împotriva AO Media Alternativa, intervenient accesoriu Mariana Rață-Vremea privind constatarea ca fiind false și defăimătoare afirmațiile; constatarea ca fiind injurie expresia; constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale; obligarea de a dezminți, cu aducerea scuzelor,

c o n s t a t ă:

La 23 mai 2022, prin intermediul factorului poștal terestru, Bogdat Țîrdea a depus cerere de chemare în judecată împotriva AO Media Alternativa, solicitând constatarea ca fiind false și defăimătoare afirmațiile; constatarea ca fiind injurie expresia; constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale; obligarea de a dezminți, cu aducerea scuzelor.

Potrivit fișei de repartizare din 24 mai 2022, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 mai 2022, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiind acordat un termen rezonabil de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea respectivă, în vederea lichidării neajunsurilor menționate în aceasta.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 mai 2022, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare.

Argumentele părții reclamante

La ***** 2022, în cadrul emisiunii „Cutia Neagră cu Mariana Rață” a fost difuzat un reportaj cu denumirea „Trolli din Moldova care susțin agresiunea Rusiei. Acțiuni concertate și conexiunile cu PSRM”.

Reportajul este accesibil pe următoarele link-uri: *****
*****din-mo*****
*****567; **********

Pe parcurs, au fost răspândite informații false și eronate referitor la fapte, acuzații, declarații fără substrat factologic și care în consecință lezează onoarea și demnitatea persoanei Bogdat Țîrdea (Bogdan Țîrdea): „Armate de trolli și simpatizanți ai Kremlinului împușcă zilnic tone de mesaje care incită la ură, violență, război. Zeci de

fake-uri create în laboratoare sunt distribuite pentru a manipula mulțimea”; „Operațiunea propagandistică pare a fi condusă de deputatul socialist Bogdan Țîrdea”; „propagandiștii s-au reorientat rapid spre alte platforme, mai permisive”; „distribuie concertat aceleași declarații ale oficialilor ruși și aceleași știri din presa de la Moscova, video-uri identice care instigă la ură față de refugiații ucraineni și acuzațiile despre virușii creați de americani. Induc panica alimentară, distribuind poze cu rafturi goale în magazine”.

Prin aceste informații în adresa sa, este acuzat de destabilizarea situației în țară, că utilizează limbaj agresiv, că distribuie video-uri care instigă la ură, promovează mesaje extremiste și de divizare a societății.

Drept rezultat al acestei operațiuni de denigrare organizate direct împotriva persoanei sale de către postul de televiziune *****, consideră că viața și integritatea sa fizică sunt puse în pericol. Sentimentul de frică și nesiguranță pentru securitatea sa, sporesc mărimea prejudiciului moral cauzat.

De asemenea, în repetate rânduri, a fost etichetat și numit „troll” prin declarațiile injurioase care se referă direct la persoana subsemnatului, „armatei de trolli”, „aceiași troli de pe Facebook”, „trolilor pro-ruși”, „troli”, „numeroși troli”, „aceeași troli”, „trolii PSRM”, „grupuri de troli”.

El nu postează de pe profiluri anonime, nu se ascunde după alte identități, nu incită la ură, nu este agresiv, nu face parte din „comunități de internet care postează comentarii ofensive, divizive și controversate”.

Pentru opiniile sale nu primește bani, nu este influențat, ele nu duc la destabilizarea situației în țară.

Comportamentul și limbajul utilizat online de dânsul este unul corect și admisibil, nu contravine bunelor moravuri și reprezintă exprimarea opiniilor sale personale asupra faptelor.

Urmare a informațiilor false, distorsionate și a injuriilor răspândite în adresa sa, este condamnat de opinia publică precum că el promovează mesaje false, că informația răspândită de dânsul constituie propagarea la război și incitare la ură, că răspândesc mesaje inventate în contextul războiului din Ucraina, că coordonează și face parte din grupuri de trolli.

Astfel, prin conduita sa, pârâtul atentează la drepturile sale garantate - dreptul la viață, la integritate fizică și psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate și reputație profesională, la propria imagine.

La data de 16 aprilie 2022, prin intermediul poștei, a expediat pârâtului o cerere prealabilă prin care a solicitat dezmințirea informației în condițiile legii cu privire la libertatea de exprimare.

Conform avizului de recepție, această cerere a fost primită la data de 18 aprilie 2022. Cererea prealabilă a rămas neexaminată.

Reieșind din cele expuse solicită admiterea acțiunii.

Argumentele participanților expuse în ședința de judecată

În ședința de judecată, reprezentantul părții reclamante – avocata Ana Bolboceanu a susținut pe deplin cele expuse în conținutul cererii de chemare în judecată în sensul

formulat, solicitând admiterea integrală a acesteia în baza argumentelor de fapt și de drept expuse în formă scrisă. Explicațiile scrise sunt anexate la materialele cauzei *(f.d.91-94)*.

Reprezentantul părții pârâte Vitalie Enache în ședința de judecată a declarat că nu susține acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată. Explicațiile scrise sunt anexate la materialele cauzei *(f.d.79-88)*.

Partea reclamantă și intervenientul accesoriu în ședința de judecată nu s-au prezentat, deși au fost citați legal despre locul, data și ora examinării cauzei prin intermediul factorului poștal terestru și electronic *(f.d.22, 23-24, 26, 45-46, 58, 62)*.

Se menționează că interesele părții reclamante pe parcursul examinării cauzei au fost reprezentate de către avocata Ana Bolboceanu în baza mandatului de avocat nr.***** din 22 noiembrie 2022 *(f.d.32)*.

La fel se reține că, intervenientul accesoriu Mariana Rață-Vremea a depus cerere de examinare în lipsă *(f.d.64)*.

Astfel, a fost dispusă examinarea cauzei în lipsă părților neprezente.

Aprecierea instanţei

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, examinând materialele cauzei, în raport cu normele legale aplicabile speței, instanţa consideră acţiunea neîntemeiată şi pasibilă de a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform articolului 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Potrivit articolului 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Conform articolului 121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Iar în conformitate cu prevederile articolului 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Potrivit art.239 Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) şi (3) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant*.

În speță, partea reclamantă a solicitat instanței constatarea ca fiind false și defăimătoare anumite afirmații difuzate în cadrul emisiunii „Cutia Neagră cu Mariana Rață” și publicate de AO Media Alternativa. S-a invocat lezarea dreptului său la onoare, demnitate și reputație profesională, cerând constatarea ca fiind false și defăimătoare afirmațiile; constatarea ca fiind injurie expresia; constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale și obligarea de a dezminți, cu aducerea scuzelor.

Potrivit art.16 din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Subsecvent, conform art.43 Codul civil, în condițiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate și reputație profesională, la propria imagine, la respectarea vieții intime, familiale și private, la protecția datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei și corpului său după deces, precum și la alte asemenea drepturi recunoscute de lege. Aceste drepturi sânt insesizabile și inalienabile.

Instanța remarcă că, aplicabile speței sunt și prevederile Legii nr.64 din 23 aprilie 2010 privind libertate de exprimare, potrivit cărora, legea are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.

Reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată, partea reclamantă invocă faptul că, la data de ***** 2022, în cadrul emisiunii „Cutia Neagră cu Mariana Rață” a fost difuzat un reportaj cu denumirea „Trolli din Moldova care susțin agresiunea Rusiei. Acțiuni concertate și conexiunile cu PSRM”.

Reportajul este accesibil pe următoarele link-uri: **********din-mold*****
*****exi*****567; htt*****
*****

Astfel, consideră că au fost răspândite informații false și eronate referitor la fapte, acuzații, declarații fără substrat factologic și care în consecință lezează onoarea și demnitatea persoanei Bogdat Țîrdea (Bogdan Țîrdea): „Armate de trolli și simpatizanți ai Kremlinului împușcă zilnic tone de mesaje care incită la ură, violență, război. Zeci de fake-uri create în laboratoare sunt distribuite pentru a manipula mulțimea”; „Operațiunea propagandistică pare a fi condusă de deputatul socialist Bogdan Țîrdea”; „propagandiștii s-au reorientat rapid spre alte platforme, mai permisive”; „distribuie concertat aceleași

declarații ale oficialilor ruși și aceleași știri din presa de la Moscova, videouri identice care instigă la ură față de refugiații ucraineni și acuzațiile despre virușii creați de americani. Induc panica alimentară, distribuind poze cu rafturi goale în magazine".

De asemenea se indică că, în repetate rânduri, a fost etichetat și numit „troll" prin declarațiile injurioase care se referă direct la persoana subsemnatului", „armatei de trolli", „aceiași troli de pe Facebook", „trolilor pro-ruși", „troli", „numeroși troli", „aceeași troli", „trolii PSRM", „grupuri de troli".

La 16 aprilie 2022, Bogdat Țîrdea, prin intermediul poștei, a expediat părții pârâte o cerere prealabilă prin care a solicitat dezmințirea informației în condițiile legii cu privire la libertatea de exprimare *(f.d.8-9)*.

Ținând cont că cererea prealabilă a rămas fără examinare, la 23 mai 2022, prin intermediul factorului poștal terestru, Bogdat Țîrdea a depus cerere de chemare în judecată împotriva AO Media Alternativa, solicitând constatarea ca fiind false și defăimătoare afirmațiile; constatarea ca fiind injurie expresia; constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale; obligarea de a dezminți, cu aducerea scuzelor.

Potrivit art.1 alin.(1) din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, *prezenta lege are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei*.

Conform art.2 din Legea nr.64/2010, termenii şi expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificaţii: *defăimare* – răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei; *răspîndire a informaţiei* – proces de transmitere a informaţiei către alte persoane (cel puţin către o persoană, exceptînd persoana lezată); *informaţie* – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet şi/sau imagine; *fapt* – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; *judecată de valoare* – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit; *judecată de valoare fără substrat factologic suficient* – judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate; *injurie* – exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenţionat persoana şi care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; *cenzură* – denaturare nejustificată a materialului jurnalistic sau interzicere nejustificată de a răspîndi anumite informaţii de către conducerea mass-mediei; orice manifestare a autorităţilor publice sau a persoanelor care exercită funcţii publice de ingerinţă în activitatea editorială a mass-mediei sau a angajaţilor acesteia ori de împiedicare a tirajării sau a răspîndirii informaţiei; *informaţie despre viaţa privată şi de familie* – orice informaţie, inclusiv imagine, privind viaţa familială, viaţa la domiciliu, corespondenţa şi conţinutul ei, sănătatea şi defectele fizice, orientarea şi viaţa sexuală, precum şi comportamentul persoanei, în condiţiile în care persoana contează, în mod rezonabil, pe intimitate; *interes public* – interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea

puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei; *persoană care exercită funcţii publice* – persoană fizică care exercită atribuţiile puterii publice (executive, legislative ori judecătoreşti) sau persoană juridică ce prestează servicii de utilitate publică, sau persoană fizică care administrează persoana juridică ce prestează servicii de utilitate publică ori subdiviziuni ale acesteia; *persoană publică* – persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public; *document al autorităţii publice* – act emis de o autoritate publică sau de o persoană care exercită atribuţiile puterii publice; *comunicat al autorităţii publice* – relatare făcută publică de o autoritate publică sau, în numele acesteia, de o persoană care exercită atribuţiile puterii publice; *mass-media* – mijloc de informare în masă, tipărit sau electronic, precum şi jurnalistul; *investigaţie jurnalistică* – cercetare rezonabilă a faptelor de către mass-media pentru realizarea unui material jurnalistic; *rectificare* – corectare benevolă, din proprie iniţiativă sau la cerere, a faptelor care au fost prezentate greşit; *dezminţire* – infirmare a relatărilor defăimătoare cu privire la fapte care nu corespund realităţii; *replică* – răspuns al persoanei lezate la opiniile exprimate într-un material răspîndit de mass-media; *scuze* – declaraţie prin care persoana îşi exprimă regretul pentru injurie sau pentru informaţii despre viaţa privată şi de familie; *discurs care incită la ură* – orice formă de exprimare care provoacă, propagă, promovează sau justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranţă.

În corespundere cu prevederile art.3 alin.(1)-(4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atât conţinutul, cât şi forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparțialitatea puterii judecătoreşti. Restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) şi doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât şi forma informației exprimate, iar dreptul la libertatea de exprimare este aplicabil nu numai în cazul unei informații sau *idei* care sunt primite în mod favorabil sau privite ca inofensive sau ca o chestiune de indiferență, dar şi al celei care ofensează, șochează sau deranjează statul sau orice parte a comunității.

Potrivit art.7 alin.(1) și (2) din Legea nr.64/2010, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte

poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație.

Iar, conform art.7 alin.(4) din Legea nr.64/2010, persoana lezată prin răspândirea unor judecăți de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecățile de valoare cumulează următoarele condiții: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație.

Potrivit art.16 din Legea nr.64/2010, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnității şi reputației sale profesionale. Orice persoană este în drept să ceară dezmințirea informației ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională dacă cel care a răspândit-o nu dovedeşte că ea corespunde realității. Dacă informația care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională este răspândită printr-un mijloc de informare în masă, instanţa de judecată îl obligă să publice o dezmințire la aceeași rubrică, pagină, în același program sau ciclu de emisiuni în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătoreşti.

Deopotrivă, articolul 10 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prevede că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice şi fără a ține seama de frontiere. Executarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri şi responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecţia reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

În interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepția pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputația înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate.

Cu toate acestea, nici libertatea de exprimare şi nici apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, vieții private şi de familie nu sânt absolute şi nu au prioritate una în faţa alteia.

Instanța de judecată ascultând explicațiile participanților la proces, analizând circumstanțele speței și ținând cont de cadrul legal aplicabil speței, constată că acțiunea urmează a fi respinsă, prin prisma netemeiniciei pretențiilor înaintate de reclamant.

Astfel, se reține că partea reclamantă în acțiune solicită:

- A constata ca fiind false și defăimătoare afirmațiile: „acesta împuşcă zilnic tone de mesaje care incită la ură, violență, război”; „distribuie zeci de fake-uri create în laboratoare pentru a manipula mulțimea”; „este manipulator”; „conduce operațiunea propagandistică”; „distribuie video-uri care instigă la ură față de refugiații ucraineni”; „distribuie video-uri ce induc panica alimentară” răspândite la data de ***** 2022 în emisiunea „Cutia Neagră cu Mariana Rață” în reportajul „Trolli din Moldova care susțin

agresiunea Rusiei. Acțiuni concertate și conexiunile cu PSRM” și care se referă la reclamantul Bogdat Țîrdea;

- A constata ca fiind injurie expresia „troll” răspândită la data de ***** 2022 în emisiunea „Cutia Neagră cu Mariana Rață” prin reportajul „Trolli din Moldova care susțin agresiunea Rusiei. Acțiuni concertate și conexiunile cu PSRM” și care se referă la reclamantul Bogdat Țîrdea;
- A constata încălcarea de către pârâtul AO Media Alternativa a dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale a reclamantului Bogdat Țîrdea, prin publicarea reportajului ***** din ***** 2022 cu denumirea „Trolli din Moldova care susțin agresiunea Rusiei. Acțiuni concertate și conexiunile cu PSRM”, difuzat în emisiunea „Cutia Neagră cu Mariana Rață” (min.4*****);
- A obliga pârâtul AO Media Alternativa să publice dezmințire în condițiile Legii cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23 aprilie 2010, cu următorul conținut: „în legătură cu reportajul ***** din ***** 2022 cu denumirea „Trolli din Moldova care susțin agresiunea Rusiei. Acțiuni concertate și conexiunile cu PSRM”, difuzat în emisiunea „Cutia Neagră cu Mariana Rață” (min.4*****), postul de televiziune dezminte informațiile răspândite despre Țîrdea Bogdat cu referire la afirmațiile defăimătoare că acesta împușcă zilnic tone de mesaje care incită la ură, violență, război, că distribuie zeci de fake-uri create în laboratoare pentru a manipula mulțimea, că este manipulator și că conduce „operațiunea” propagandistică, că distribuie video-uri identice care instigă la ură față de refugiații ucraineni, video-uri ce induc panica alimentară. De asemenea aducem scuze pentru injuria „troll” distribuită în adresa dlui Țîrdea Bogdat în același reportaj”.

Cazul analizat prezintă un conflict juridic între două valori fundamentale într-o societate democratică: libertatea de exprimare și protecția dreptului la onoare, demnitate și reputație profesională. Aceste drepturi, garantate de legislația națională și internațională, sunt interdependente, dar pot intra în conflict atunci când dreptul unei părți de a comunica informații și opinii interferează cu dreptul alteia de a-și proteja imaginea.

Libertatea de exprimare este piatra de temelie a unei societăți democratice, însă această libertate nu este absolută. Ea trebuie exercitată cu responsabilitate, respectând drepturile și demnitatea celorlalți. În această speță, instanța a fost chemată să cântărească, cu o deosebită atenție, limitele dintre cele două drepturi fundamentale, având în vedere circumstanțele concrete ale cazului.

Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, inclusiv libertatea de a primi și de a comunica informații și idei fără ingerința autorităților publice. Totuși, această libertate poate fi limitată în situațiile în care este necesar să fie protejate interesele legitime, precum drepturile altor persoane, ordinea publică sau securitatea națională.

CtEDO a subliniat în jurisprudența sa că dezbaterea publică joacă un rol central într-o societate democratică. Aceasta trebuie să fie protejată chiar și atunci când opiniile exprimate sunt dure, provocatoare sau controversate.

Afirmațiile contestate de reclamant au fost exprimate în contextul unei dezbateri publice privind influența propagandei online și a poziției reclamantului ca persoană publică. Instanța de judecată reține că natura acestor afirmații, chiar dacă ar putea părea

ofensatoare, se încadrează în limitele discursului protejat, contribuind la dezbaterea pe teme de interes general.

Fiecare persoană are dreptul la respectarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale. Totuși, acest drept nu este unul absolut și trebuie analizat în raport cu alte drepturi fundamentale, precum libertatea de exprimare.

În jurisprudența CtEDO, se precizează că persoanele publice, inclusiv politicienii, trebuie să tolereze un nivel mai ridicat de critică decât persoanele private, deoarece activitatea lor este de interes public. Prin urmare, instanțele naționale trebuie să evalueze dacă afirmațiile contestate au depășit limitele criticii acceptabile și dacă au fost formulate cu intenția de a defăima.

Instanța de judecată constată că afirmațiile de referință reprezintă mai degrabă judecăți de valoare decât afirmații factuale. Judecățile de valoare, prin natura lor, nu pot fi supuse unui test de veridicitate, ci trebuie evaluate în contextul în care au fost făcute.

Expunerile contestate se înscriu în limitele libertății de exprimare, fiind parte a unui discurs de interes public care privește impactul războiului din Ucraina asupra mediului online din Republica Moldova. Jurnalismul de investigație are rolul esențial de a analiza și expune fenomene de interes major pentru societate, iar materialele prezentate au fost susținute de comentarii, analize și probe jurnalistice. Acestea se încadrează în protecția garantată de art.3 alin.(2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, chiar dacă conținutul poate ofensa sau deranja.

Termenul *troll* utilizat în reportaj descrie o categorie generală de utilizatori care manipulează opinia publică în mediul online, de multe ori în favoarea unor agende politice. Nu există o referire directă, explicită și individualizată la reclamant în contextul termenului, astfel încât acesta să fie identificat în mod clar. Potrivit jurisprudenței CEDO, protecția acordată libertății de exprimare include un grad rezonabil de exagerare sau provocare, atâta timp cât nu se denaturează esența faptelor.

Potrivit art.2 și art.7 alin.(6) din Legea privind libertatea de exprimare, pentru ca o expresie să fie considerată injurie, aceasta trebuie să fie intenționată, să încalce normele de conduită general acceptate și să fie clar adresată unei persoane identificabile. În cazul de față exprimarea „troll” este utilizată într-un context general pentru a descrie un fenomen amplu din mediul online.

Reclamantul nu a demonstrat că termenul a fost utilizat cu intenția de a-l insulta personal, iar definiția termenului, așa cum reiese din analizele jurnalistice, este una general acceptată și utilizată frecvent pentru a descrie astfel de activități.

Conform art.4 alin.(2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public și de a efectua investigații jurnalistice. Sintagma *pare a fi condusă* utilizată în reportaj reflectă o judecată de valoare bazată pe datele obținute în timpul investigației, fără a afirma categoric un fapt.

Această abordare este în conformitate cu standardele internaționale privind libertatea presei, care permit jurnalismului să formuleze ipoteze și să le supună analizei publicului, atâta timp cât există un substrat factologic rezonabil pentru concluziile exprimate.

Ținând cont de raționamentul art.24 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul are obligația de a dovedi că informația difuzată este falsă; a fost făcută cu intenția de a-l defăima; i-a cauzat un prejudiciu real și cuantificabil.

Instanța de judecată constată că reclamantul nu a prezentat probe suficiente pentru a demonstra falsitatea afirmațiilor sau existența unui prejudiciu real. Afirmațiile contestate se referă la activitatea generală a unui fenomen social și nu constituie o acuzație explicită, verificabilă, care să poată fi supusă testului de adevăr/falsitate.

Reclamantul, fiind persoană publică și politician, trebuie să accepte un grad mai mare de critică, conform jurisprudenței CEDO. Acțiunile și opiniile sale fac obiectul unui interes public justificat, iar dezbaterile asupra acestor teme contribuie la funcționarea unei democrații sănătoase.

Critica politică este protejată în mod special în cadrul libertății de exprimare, deoarece politicienii sunt supuși unui control mai strict al cuvintelor și acțiunilor lor. În cazul de față, instanța apreciază că termenii și concluziile utilizate în reportaj nu au depășit limitele criticii acceptabile, fiind justificate de interesul general al subiectului abordat.

Libertatea de exprimare este esențială pentru funcționarea unei societăți democratice și trebuie să fie protejată chiar și atunci când conținutul comunicării poate ofensa sau deranja. În același timp, dreptul la protecția reputației nu trebuie să fie utilizat pentru a reprima dezbaterile publice sau pentru a limita investigațiile jurnalistice.

Potrivit art.118 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele invocate ca temei al pretențiilor sale. Astfel, reclamantul avea obligația de a demonstra că afirmațiile contestate sunt false și că pârâtul a acționat cu rea-credință.

Instanța de judecată constată că reclamantul nu a prezentat dovezi suficiente pentru a susține caracterul fals al afirmațiilor. În plus, nu s-a demonstrat existența unui prejudiciu concret, real și cuantificabil, așa cum prevede art.19 din Codul civil.

Sentimentul subiectiv de frică și nesiguranță invocat de reclamant nu a fost susținut de elemente obiective care să justifice acordarea despăgubirilor.

La caz, se impune necesitatea de a menține un echilibru delicat între protecția drepturilor reclamantului și apărarea libertății de exprimare. Este recunoscută importanța protejării imaginii publice a unei persoane, dar este necesar de a sublinia că această protecție nu trebuie să fie utilizată pentru a suprima criticile legitime sau pentru a restrânge dezbaterea publică.

Libertatea de exprimare este, prin definiție, o garanție a diversității de opinii, chiar și atunci când acestea sunt inconfortabile sau șocante. Instanța apreciază că, în cazul de față, criticile formulate nu au fost făcute cu intenția de a defăima, ci pentru a contribui la o discuție de interes public. O sancțiune împotriva părții pârâte ar avea un efect descurajator asupra libertății presei și ar fi contrar principiilor unei societăți democratice.

Din considerentele reflectate supra, instanța de judecată concluzionează necesitatea respingerii cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga
Copia corespunde originalului,
Judecător *Andrei Ojoga*